

124. ОЛОН УЛСЫН ДАЛАЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТУХАЙ КОНВЕНЦ

1948 оны 3 дугаар сарын 6-ны өдөр баталж,
1958 оны 3 дугаар сарын 17-ны өдөр хүчин төгөлдөр болсон**

Засгийн газар хоорондын далайн зөвлөлдөх байгууллагын Ассамблейн 1975 оны 11 дүгээр сарын 14-ний болон 1977 оны 11 дүгээр сарын 9-ний өдрийн тогтоолоор конвенцид оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийн дагуу байгууллагын нэрийг Олон улсын далайн байгууллага болгон өөрчилсөн.

Энэхүү конвенцид оролцогч улсууд Олон улсын далайн байгууллага /цаашид “Байгууллага” гэх/ - г үүгээр байгуулж байна.

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ БАЙГУУЛЛАГЫН ЗОРИЛГО

1 дүгээр зүйл

Байгууллагын зорилго нь:

- а) олон улсын худалдаанд тээвэрлэлт хийж буй хөлөг онгоцны бүх төрлийн техникийн асуудалтай холбогдуулан Засгийн газраас гаргасан журам болон практик үйл ажиллагааны салбарт Засгийн газруудын хооронд хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх механизмыг бий болгох, далайн тээврийн аюулгүй байдал, усан замын тээвэрлэлтийн үр ашигтай холбогдох асуудалд өндөр түвшний бодит стандартыг нийтээр батлахыг дэмжих, хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавих болон энэ зүйлд заасан зорилготой холбогдох удирдлага, эрх зүйн зохицуулалтыг хангах;
- б) олон улсын худалдаанд тээвэрлэлт хийж буй хөлөг онгоцны хувьд Засгийн газруудаас ялгаварласан үйл ажиллагаа явуулах буюу шаардлагагүй хязгаарлалт тавих явдлыг арилгахад тус дөхөм үзүүлэх, ингэснээр дэлхийн худалдаа арилжаанд далайн тээврийн үйлчилгээг алагчилалгүй үзүүлэх боломжийг хөхиүлэн дэмжих; Засгийн газруудаас өөрийн үндэсний далайн тээврийг хөгжүүлэхэд болон түүний аюулгүй байдлын зорилгоор үзүүлэх туслалцаа, дэмжлэг нь өөрөө ялгаварлал үүсгэхгүй байх ёстой бөгөөд, чингэхдээ эдгээр туслалцаа, дэмжлэг нь олон улсын худалдаанд тээвэрлэлт хийж буй бүх улсын далбаа мандуулсан хөлөг онгоцны хөдөлгөөний эрх чөлөөг хязгаарлахад чиглэсэн арга хэмжээнд үндэслэсэн байж болохгүй;
- с) Хоёрдугаар хэсэгт заасны дагуу хөлөг онгоцны компаниас шудрага бус хязгаарлал тогтоосонтой холбогдох асуудлыг Байгууллагаар авч хэлэлцэх;
- д) далайн тээвэр болон түүнээс далайн орчинд үзүүлэх үр дагавартай холбогдох Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын байгууллага болон түүний төрөлжсөн байгууллагаас тавьсан аливаа асуудлыг Байгууллагаар авч хэлэлцэх;
- е) Байгууллагаар хэлэлцэж буй асуудлын талаар Засгийн газар хооронд мэдээлэл солилцох явдлыг хангахад оршино.

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

2 дугаар зүйл

Нэгдүгээр хэсэгт заасан зорилгыг хэрэгжүүлэхийн тулд Байгууллага нь:

- а) Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын байгууллага, түүний төрөлжсөн байгууллага болон гишүүн улсууд, Засгийн газар хоорондын аливаа байгууллагаас 1 дүгээр

* Монгол Улс 1996.12.11-ний өдөр нэгдэн орсон.

** 1991, 1993 онд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийг энд оруулав. Монгол Улс тус нэмэлт, өөрчлөлтөд 2007.09.20-ны өдөр нэгдэн орсон.

- зүйлийн (a), (b), (c) заалттай холбогдуулан Байгууллагад тавьсан асуудал эсхүл 1 дүгээр зүйлийн (d) заалттай холбогдох асуудлыг 3 дугаар зүйлийн заалтын дагуу хэлэлцэж, зөвлөмж гаргах;
- b) конвенц, хэлэлцээр болон бусад шаардлагатай баримт бичгийн төслийг боловсруулах, тэдгээрийг Засгийн газрууд болон Засгийн газар хоорондын байгууллагуудад зөвлөмж болгон тараах, шаардлагатай гэж үзвэл бага хурлыг зарлан хуралдуулах;
- c) гишүүдийн дунд зөвлөлдөх болон Засгийн газруудын хооронд мэдээлэл солилцож байх арга хэлбэрийг нэвтрүүлэх;
- d) Энэ зүйлийн (a), (b) болон (c) заалттай холбогдон гарч болох үйл ажиллагааг эрхлэн гүйцэтгэж, ялангуяа далайн тээвэр болон түүнээс далайн орчинд үзүүлэх үр дагаварын асуудлаарх олон улсын баримт бичгийн дагуу хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлнэ,
- e) Аравдугаар хэсгийн заалтын дагуу Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд техникийн хамтын ажиллагааг шаардлагын хэрээр өргөтгөхөд тус дөхөм үзүүлэх;

3 дугаар зүйл

Олон улсын худалдаа, арилжааны далайн тээврийн үйл ажиллагаанд мөрдөж буй ердийн горим журмын дагуу шийдвэрлэж болох асуудлыг шийдвэрлүүлэхээр Байгууллагад тавьсан бол ердийн журмаараа шийдвэрлэхийг зөвлөмж болгож болно. Хэрэв Байгууллагын үзэж байгаагаар Олон улсын худалдаа, арилжааны далайн тээврийн үйл ажиллагаанд мөрдөж буй ердийн горим, журмын дагуу шийдвэрлэж болохгүй, эсхүл болохгүй нь нотлогдсон үед шудрага бус, хязгаарласан үйл ажиллагаатай холбогдсон аливаа асуудлыг юуны өмнө асуудалд холбогдох гишүүдийн хооронд шууд хэлэлцээ хийх замаар шийдвэрлэх ёстой бөгөөд, эсхүл тухайн асуудалд холбогдох аль нэг гишүүний хүсэлтээр Байгууллага асуудлыг авч үзэж болно.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ ГИШҮҮНЧЛЭЛ

4 дүгээр зүйл

Энэхүү Байгууллагад бүх улс гуравдугаар хэсгийн заалтын дагуу гишүүнээр элсэхэд нээлттэй.

5 дугаар зүйл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын гишүүн улс 76 дугаар зүйлийн заалтын дагуу конвенцийн оролцогч тал болох замаар Байгууллагын гишүүн болж болно.

6 дугаар зүйл

Женев хотноо 1948 оны 2 дугаар сарын 19-ний өдөр болсон Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Далайн бага хуралд төлөөлөгч нь уригдсан Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын гишүүн бус улс 76 дугаар зүйлийн заалтын дагуу конвенцийн оролцогч тал болох замаар Байгууллагын гишүүн болж болно.

7 дугаар зүйл

5, 6 дугаар зүйлийн заалтын дагуу гишүүн болох эрхгүй аливаа улс гишүүнээр элсэх хүсэлтээ Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад гаргаж болох бөгөөд Зөвлөлийн зөвлөмжийг үндэслэн уг хүсэлтийг орлогч гишүүнийг оролцуулахгүйгээр гишүүдийн гуравны хоёр нь хүлээн зөвшөөрсөн тохиолдолд тухайн улс 76 дугаар зүйлийн заалтын дагуу конвенцийн оролцогч тал болох замаар Байгууллагын гишүүн болж болно.

8 дугаар зүйл

Аливаа нутаг дэвсгэр, эсхүл хэсэг нутаг дэвсгэрийн хувьд 77 дугаар зүйлийн дагуу конвенцийг тэдгээрт хамааруулж байгаа тохиолдолд, тэдгээрийн олон улсын харилцаанд нь хариуцлага хүлээж буй гишүүн эсхүл Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад бичгээр мэдэгдэх замаар тухайн нутаг дэвсгэрийг Байгууллагад орлогч гишүүнээр элсүүлж болно.

9 дүгээр зүйл

Орлогч гишүүн нь конвенцийн дагуу гишүүний нэгэн адил эрх эдэлж, үүрэг хүлээх боловч санал хураалтад оролцох болон Зөвлөлийн гишүүнээр сонгогдох эрхгүй. Хэрэв утга санааг нь өөрөөр тайлбарлаагүй бол конвенцид заасан “Гишүүн” гэсэн үг нь орлогч гишүүн гэсэн ойлголтыг мөн агуулж байгаа болно.

10 дугаар зүйл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблейн тогтоолыг зөрчсөн улс, эсхүл нутаг дэвсгэр Байгууллагад гишүүнээр элсэхгүй бөгөөд түүний гишүүн байж болохгүй.

ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ БАЙГУУЛЛАГУУД

11 дүгээр зүйл

Байгууллага нь Ассамблей, Зөвлөл, Далайн аюулгүй байдлын хороо, Эрх зүйн хороо, Далайн орчныг хамгаалах хороо, Техникийн хамтын ажиллагааны хороо, Дэмжлэг үзүүлэх хороо, Нарийн бичгийн дарга нарын газар болон Байгууллага ямар ч үед шаардлагатай гэж үзсэн бусад салбар байгууллагаас бүрдэнэ.

ТАВДУГААР ХЭСЭГ АССАМБЛЕЙ

12 дугаар зүйл

Ассамблей нь нийт гишүүдээс бүрдэнэ.

13 дугаар зүйл

Ассамблейн ээлжит чуулганыг хоёр жилд нэг хийнэ. Гишүүдийн гуравны нэг нь онцгой чуулган хуралдуулах хүсэлт Ерөнхий нарийн бичгийн даргад гаргавал, хүсэлт гаргаснаас хойш 60 хоногийн дараа, эсхүл Зөвлөл шаардлагатай гэж үзвэл, ийнхүү шийдвэрлэснээс хойш 60 хоногийн дараа онцгой чуулганыг зарлан хуралдуулна.

14 дүгээр зүйл

Орлогч гишүүнийг оролцуулахгүйгээр гишүүдийн олонхи хүрэлцэн ирсэн тохиолдолд Ассамблейн чуулганы ажиллагааг хүчин төгөлдөр гэж үзнэ.

15 дугаар зүйл

Ассамблейн үүрэгт дараахь зүйл багтана. Үүнд:

- a) ээлжит чуулган бүрийн үеэр дараагийн чуулганыг хүртэлх хугацаанд ажиллах чуулганы Ерөнхийлөгч, хоёр дэд ерөнхийлөгчийг орлогч гишүүнийг оролцуулахгүйгээр гишүүдийн дундаас сонгох;
- b) конвенцид өөрөөр заагаагүй бол үйл ажиллагааныхаа дэгийг тодорхойлох;

- с) шаардлагатай гэж үзвэл Зөвлөлийн зөвлөмжийг үндэслэн байнгын буюу түр салбар газруудыг байгуулах,
- д) 17 дугаар зүйлд заасны дагуу Зөвлөлийн гишүүдийг сонгох;
- е) Зөвлөлийн тайланг авч хэлэлцэх, Зөвлөлөөс тавьсан аливаа асуудлыг шийдвэрлэх;
- ф) Байгууллагын ажлын хөтөлбөрийг батлах;
- г) арван гуравдугаар хэсгийн заалтын дагуу Байгууллагын төсвийн асуудлаар санал хураалт явуулах, санхүүгийн үйл ажиллагааг зохицуулах;
- х) Байгууллагын зардлыг хянах, тайланг батлах;
- и) Байгууллагын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх үүднээс 2 дугаар зүйлийн (а), (б)-д заасан асуудлаар Зөвлөлийн зөвлөмж, саналыг бэлтгүүлэхээр түүнд хүргүүлэх, түүнчлэн Зөвлөлийн аливаа зөвлөмж, саналыг авч хэлэлцээд Ассемблей хүлээн аваагүй тохиолдолд тэдгээрийг дахин судлуулахаар Ассемблейн саналын хамт Зөвлөлд буцаан хүргүүлэх;
- j) олон улсын баримт бичиг эсхүл түүнд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлтийн заалтаар Байгууллага үүрэг хүлээсэн далайн аюулгүй байдал, хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавих, далайн тээвэр болон түүнээс далайн орчинд үзүүлэх үр дагавартай холбогдох бусад асуудлаар холбогдох дүрэм, батлах, ийм дүрэм өмнө нь баталсан бол тэдгээрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулахыг гишүүдэд зөвлөмж болгох;
- к) хөгжиж буй орнуудын онцгой хэрэгцээг анхааралдаа авч, 2 дугаар зүйлийн е)-д заасны дагуу техникийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэхэд шаардлагатай гэж үзсэн аливаа үйл ажиллагааг явуулах;
- l) Далайн аюулгүй байдлын хороо, Эрх зүйн хороо, Далайн орчныг хамгаалах хороо, Техникийн хамтын ажиллагааны хороо, Дэмжлэг үзүүлэх хороо болон бусад салбар байгууллагаас боловсруулсан олон улсын конвенц болон аливаа олон улсын конвенцид оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг батлах зорилгоор олон улсын бага хурал зохион байгуулах, эсхүл өөр бусад шаардлагатай үйл ажиллагааг зохион байгуулах шийдвэр гаргах;
- м) Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд багтах, энэ зүйлийн (j) –д заасан зөвлөмж гаргах асуудлаас бусад аливаа асуудлыг хэлэлцэх, шийдвэрлэхийг Зөвлөлд даалгах.

ЗУРГААДУГААР ХЭСЭГ ЗӨВЛӨЛ

16 дугаар зүйл

Зөвлөл нь Ассамблейгаас сонгосон дөчин (40) гишүүнээс бүрдэнэ.

17 дугаар зүйл

Зөвлөлийн гишүүдийг сонгохдоо Ассамблей дараахь шалгуурыг баримтална:

- а) арван гишүүн нь олон улсын далайн тээврийн үйлчилгээ эрхлэх талаар хамгийн их сохирхож буй улс байх;
- б) арван гишүүн нь олон улсын далайн худалдааг хамгийн их сохирхож буй улс байх;
- с) арван гишүүн нь дээр дурдсан (а) болон (б) хэсэгт заасны дагуу сонгогдоогүй бөгөөд далайн тээвэр буюу навигацийг онцгой сонирхож буй, тэдгээрийг Зөвлөлд сонгох нь дэлхийн газар зүйн үндсэн бүсүүдийг төлөөлж чадахуйц улс байна.

18 дугаар зүйл

16 дугаар зүйлийн дагуу сонгогдсон Зөвлөлийн гишүүд Ассамблейн дараагийн ээлжит чуулганыг дуусах хүртэл хугацаанд ажиллана. Гишүүд нь дахин сонгогдох эрхтэй.

19 дүгээр зүйл

- а) Зөвлөл нь өөрийн даргыг сонгох бөгөөд конвенцид өөрөөр заагаагүй бол үйл ажиллагааныхаа дэгийг батална.
- б) Зөвлөлийн 26 гишүүн хүрэлцэн ирсэн тохиолдолд Зөвлөлийн ажиллагааг хүчин төгөлдөр гэж үзнэ.
- с) Зөвлөл нь ажил үүргээ үр дүнтэй гүйцэтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн тохиолдол бүрд даргын, эсхүл наад зах нь 4-өөс доошгүй гишүүний хүсэлтээр, хүсэлт гаргаснаас хойш нэг сарын дараа хуралдааныг хийнэ. Зөвлөлийн хуралдааныг тохиромжтой гэж үзсэн хаана ч хийж болно.

20 дугаар зүйл

Зөвлөл нь өөрийн хэлэлцэж буй аливаа асуудалтай холбогдол бүхий аль ч гишүүнийг хуралдаандаа оролцуулахаар урьж болно. Тухайн уригдсан гишүүн санал хураалтанд оролцох эрхгүй.

21 дүгээр зүйл

- а) Зөвлөл нь Далайн аюулгүй байдлын хороо, Эрх зүйн хороо, Далайн орчныг хамгаалах хороо, Техникийн хамтын ажиллагааны хороо, Дэмжлэг үзүүлэх хороо болон бусад салбар байгууллагын саналыг харгалзан Ерөнхий нарийн бичгийн даргын боловсруулсан ажлын хөтөлбөрийн төсөл, төсвийн төслийг авч хэлэлцээд Байгууллагын үндсэн эрх ашиг болон тэргүүлэх чиглэлийг анхааран үзэж, ажлын хөтөлбөр, төсвийн төслийг батлуулахаар Ассамблейд оруулна.
- б) Зөвлөл нь Далайн аюулгүй байдлын хороо, Эрх зүйн хороо, Далайн орчныг хамгаалах хороо, Техникийн хамтын ажиллагааны хороо, Дэмжлэг үзүүлэх хороо болон бусад салбар байгууллагын тайлан, санал, зөвлөмжийг хүлээн авч Ассамблейд оруулна. Хэрэв Ассамблейн чуулганы бус үед дээрх материалыг өөрийн санал, зөвлөмжийн хамт мэдээллийн журмаар гишүүдэд тараана.
- с) Далайн аюулгүй байдлын хороо, Эрх зүйн хороо, Далайн орчныг хамгаалах хороо, Техникийн хамтын ажиллагааны хороо, Дэмжлэг үзүүлэх хорооны саналыг авсан нөхцөлд л Зөвлөл 28, 33, 38, 43, 48 дугаар зүйлд хамаарах асуудлыг авч хэлэлцэнэ.

22 дугаар зүйл

Зөвлөл Ассамблейн зөвшөөрлөөр Ерөнхий нарийн бичгийн даргыг томилно. Зөвлөл шаардлагатай тооны бусад албаны хүмүүсийг томилж болох бөгөөд Ерөнхий нарийн бичгийн даргын болон бусад ажилтны ажиллах хугацаа, нөхцөлийг тодорхойлно. Энэ хугацаа, нөхцөл нь Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага, түүний төрөлжсөн байгууллагын хугацаа, нөхцөлтэй боломжийн хэрээр нийцсэн байна.

23 дугаар зүйл

Зөвлөл Ассамблейн ээлжит чуулган бүрийн үеэр өмнөх чуулганаас хойш Байгууллагаас хийж гүйцэтгэсэн ажлын талаар Ассамблейд тайлагнана.

24 дүгээр зүйл

Зөвлөл Байгууллагын санхүүгийн тайланг, өөрийн санал, зөвлөмжийн хамт Ассамблейд хүргүүлнэ.

25 дугаар зүйл

- а) Зөвлөл нь Байгууллага болон арван зургадугаар хэсэгт заасан бусад байгууллага хоорондын харилцааг зохицуулсан хэлэлцээр, тохиролцоог байгуулж болно. Эдгээр хэлэлцээр, тохиролцоог Ассамблей батлах ёстой.

б) Арван зургадугаар хэсгийн заалт болон 28, 33, 38, 43, 48 дугаар зүйлийн дагуу холбогдох хороодоос бусад байгууллагатай тогтоосон харилцааны асуудлыг Ассамблейн чуулганы хооронд зөвлөл хариуцна.

26 дугаар зүйл

Ассамблейн чуулганы хооронд Зөвлөл нь Байгууллагын бүхий л ажлыг хариуцах бөгөөд харин үүнд 15 дугаар зүйлийн (j)-д заасан зөвлөмж өгөх үүрэг хамаарахгүй. Зөвлөл нь Байгууллагын бусад салбар байгууллагын үйл ажиллагааг зохицуулах бөгөөд Байгууллагын үйл ажиллагааг үр дүнтэй явуулахад шаардлагатай гэж үзвэл ажлын хөтөлбөрт зохих залруулга хийж болно.

ДОЛДУГААР ХЭСЭГ ДАЛАЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ХОРОО

27 дугаар зүйл

Далайн аюулгүй байдлын хороо нь нийт гишүүдээс бүрдэнэ.

28 дугаар зүйл

а) Далайн аюулгүй байдлын хороо нь Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд багтах аливаа асуудал, тухайлбал хөлөг онгоцны хөдөлгөөн, байгууламж, хөлгийн тоног төхөөрөмж, аюулгүй байдлын үүднээс бие бүрэлдэхүүн бий болгох, мөргөлдөөнөөс сэргийлэх журам гаргах, аюултай ачаа бүхий чингэлэгийн тээвэрлэлт, далайн аюулгүй байдлын журам, шаардлага, гидрографын мэдээлэл, хөлгийн дэвтэр, хөдөлгөөний тайлан, далайд гарсан ослыг мөрдөн шалгах, эд хөрөнгийг хамгаалах, аврах хэсгийг зохион байгуулах зэрэг далайн аюулгүй байдалтай шууд холбогдох бусад асуудлыг авч хэлэлцэнэ.

б) Далайн аюулгүй байдлын хороо энэхүү конвенц, Ассамблей, Зөвлөлөөс түүнд даалгасан аливаа үүрэг, олон улсын бусад баримт бичгийн дагуу Байгууллагын хүлээсэн үүрэг буюу энэ зүйлийн хүрээнд хүлээх үүргийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авна.

с) 25 дугаар зүйлийн заалтын хувьд Далайн аюулгүй байдлын хороо нь Ассамблей эсхүл Зөвлөлийн хүсэлтээр, эсхүл хорооны ажилд тустай гэж үзвэл Байгууллагын зорилтыг хэрэгжүүлэх үүднээс бусад байгууллагатай ойр дотно хамтран ажиллана.

29 дүгээр зүйл

Далайн аюулгүй байдлын хороо дараахь материалыг Зөвлөлд хүргүүлнэ:

а) хорооноос боловсруулсан аюулгүй байдлын журам эсхүл ийм журамд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн талаарх санал;

б) хорооноос боловсруулсан зөвлөмж, гарын авлага;

с) зөвлөлийн өмнөх чуулганаас хойш хорооноос хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайлан.

30 дугаар зүйл

Далайн аюулгүй байдлын хорооны хуралдааныг жилд наад зах нь нэг удаа хийнэ. Хороо жилд нэг удаа ажилтан нараа сонгох бөгөөд үйл ажиллагааныхаа дэгийг өөрөө батална.

31 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцийг зөрчихгүйгээр гэхдээ 27 дугаар зүйлийн заалтын дагуу Далайн аюулгүй байдлын хороо олон улсын конвенц эсхүл бусад баримт бичгээр хүлээсэн үйл ажиллагааг явуулахдаа тухайн конвенц эсхүл баримт бичгийн холбогдох заалтыг, ялангуяа дагаж мөрдөх дэгтэй холбогдох заалтыг мөрдлөг болгох ёстой.

НАЙМДУГААР ХЭСЭГ ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

32 дугаар зүйл

Эрх зүйн хороо нийт гишүүдээс бүрдэнэ.

33 дугаар зүйл

- а) Эрх зүйн хороо Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд багтах эрх зүйн бүхий л асуудлыг авч хэлэлцэнэ.
- б) Эрх зүйн хороо энэхүү конвенц, Ассамблей, Зөвлөлөөс түүнд даалгасан аливаа үүрэг, олон улсын бусад баримт бичгийн дагуу Байгууллагын хүлээсэн үүрэг буюу энэ зүйлийн хүрээнд хүлээх үүргийг хэрэгжүүлэх шаардлагатай бүх арга хэмжээг авна.
- с) 25 дугаар зүйлийн заалтын хувьд Эрх зүйн хороо нь Ассамблей эсхүл Зөвлөлийн хүсэлтээр, эсхүл хорооны ажилд тустай гэж үзвэл Байгууллагын зорилтыг хэрэгжүүлэх үүднээс бусад байгууллагатай ойр дотно хамтран ажиллана.

34 дүгээр зүйл

Эрх зүйн хороо дараахь материалыг Зөвлөлд хүргүүлнэ:

- а) хорооноос боловсруулсан олон улсын конвенц, тэдгээрт оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн талаарх санал;
- б) зөвлөлийн өмнөх чуулганаас хойш хорооноос хийж, гүйцэтгэсэн ажлын тайлан.

35 дугаар зүйл

Эрх зүйн хорооны хуралдааныг жилд наад зах нь нэг удаа хийнэ. Хороо жилд нэг удаа ажилтан нараа сонгох бөгөөд үйл ажиллагааныхаа дэгийг өөрөө батална.

36 дугаар зүйл

Энэхүү конвенцийг зөрчихгүйгээр гэхдээ 32 дугаар зүйлийн заалтын дагуу Эрх зүйн хороо олон улсын конвенц, эсхүл бусад баримт бичгээр хүлээсэн үйл ажиллагааг явуулахдаа тухайн конвенц, эсхүл баримт бичгийн холбогдох заалтыг, ялангуяа дагаж мөрдөх дэгтэй холбогдох заалтыг мөрдлөг болгох ёстой.

ЕСДҮГЭЭР ХЭСЭГ ДАЛАЙН ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ХОРОО

37 дугаар зүйл

Далайн орчныг хамгаалах хороо нийт гишүүдээс бүрдэнэ.

38 дугаар зүйл

Далайн орчныг хамгаалах хороо Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд багтах хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавихтай холбогдсон аливаа асуудлыг авч хэлэлцэнэ. Тухайлбал:

- а) хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавих асуудлаар олон улсын конвенцийн дагуу Байгууллагын хүлээсэн, эсхүл хүлээж болох үүргийг хэрэгжүүлэх, ялангуяа эдгээр конвенцид дурдсан дүрэм, эсхүл бусад заалтыг батлах, нэмэлт оруулах үйл ажиллагааг явуулах;
- б) (а)-д заасан конвенцийн заалтыг дагаж мөрдүүлэхэд тус дөхөм үзүүлэх үүднээс шаардлагатай арга хэмжээ авах;

- с) хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавих асуудлаарх шинжлэх ухаан, техникийн болон аливаа бодит мэдээллийг олж, улсад, ялангуяа хөгжиж буй орнуудад түгээх, шаардлагатай бол зөвлөмж гаргах, гарын авлага боловсруулах;
- д) 25 дугаар зүйлийн заалтын хувьд хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавих асуудлыг хариуцдаг бүс нутгийн байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг хөхиүлэн дэмжих;
- е) 25 дугаар зүйлийн заалтын хувьд Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд багтах аливаа асуудлыг, тухайлбал хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавихад тус дөхөм болох хүрээлэн буй орчны асуудлаар олон улсын бусад байгууллагуудтай хамтран ажиллах асуудлыг авч хэлэлцэх, зохих арга хэмжээ авах.

39 дүгээр зүйл

Далайн орчныг хамгаалах хороо дараахь материалыг Зөвлөлд хүргүүлнэ:

- а) хорооноос боловсруулсан хөлөг онгоцноос далайг бохирдуулах явдлаас сэргийлэх, түүнд хяналт тавих журам, эсхүл ийм журамд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн талаарх санал;
- б) хорооноос боловсруулсан зөвлөмж, гарын авлага;
- с) Зөвлөлийн өмнөх чуулганаас хойш хорооноос хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайлан.

40 дүгээр зүйл

Далайн орчныг хамгаалах хорооны хуралдааныг жилд наад зах нь нэг удаа хийнэ. Хороо жилд нэг удаа ажилтан нараа сонгох бөгөөд үйл ажиллагааныхаа дэгийг өөрөө батална.

41 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцийг зөрчихгүйгээр гэхдээ 37 дугаар зүйлийн заалтын дагуу Далайн орчныг хамгаалах хороо олон улсын конвенц, эсхүл бусад баримт бичгээр хүлээсэн үйл ажиллагааг явуулахдаа тухайн конвенц, эсхүл баримт бичгийн холбогдох заалтыг, ялангуяа дагаж мөрдөх дэгтэй холбогдох заалтыг мөрдлөг болгох ёстой.

АРАВДУГААР ХЭСЭГ ТЕХНИКИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ХОРОО

42 дугаар зүйл

Техникийн хамтын ажиллагааны хороо нийт гишүүдээс бүрдэнэ.

43 дугаар зүйл

- а) Техникийн хамтын ажиллагааны хороо нь Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд багтах аливаа асуудал, тухайлбал Байгууллага гүйцэтгэгч буюу хамтран гүйцэтгэгчээр нь ажиллаж буй Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын хөтөлбөрөөр санхүүжиж буй төслүүд, эсхүл Байгууллага сайн дурын үндсэн дээр санхүүжилт хийж буй техникийн хамтын ажиллагааны төслийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон асуудал, түүнчлэн техникийн хамтын ажиллагааны салбар дахь Байгууллагын үйл ажиллагаатай холбогдсон аливаа бусад асуудлыг авч хэлэлцэнэ.
- б) Техникийн хамтын ажиллагааны хороо техникийн хамтын ажиллагаатай холбогдох Байгууллагын нарийн бичгийн дарга нарын газрын ажлыг хянаж дүгнэлт гаргана.

с) Техникийн хамтын ажиллагааны хороо энэхүү конвенц, Ассамблей, Зөвлөлөөс түүнд даалгасан аливаа үүрэг, олон улсын бусад баримт бичгийн дагуу Байгууллагын хүлээсэн үүрэг буюу энэ зүйлийн хүрээнд хүлээх үүргийг хэрэгжүүлнэ.
d) 25 дугаар зүйлийн заалтын хувьд Техникийн хамтын ажиллагааны хороо нь Ассамблей, эсхүл Зөвлөлийн хүсэлтээр, эсхүл хорооны ажилд тустай гэж үзвэл Байгууллагын зорилтыг хэрэгжүүлэх үүднээс бусад байгууллагатай ойр дотно хамтран ажиллана.

44 дүгээр зүйл

Техникийн хамтын ажиллагааны хороо дараахь материалыг Зөвлөлд хүргүүлнэ:

- a) Хорооноос боловсруулсан зөвлөмж;
- b) Зөвлөлийн өмнөх чуулганаас хойш хорооноос хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайлан.

45 дугаар зүйл

Техникийн хамтын ажиллагааны хорооны хуралдааныг жилд наад зах нь нэг удаа хийнэ. Хороо жилд нэг удаа ажилтан нараа сонгох бөгөөд үйл ажиллагааныхаа дэгийг өөрөө батална.

46 дугаар зүйл

Энэхүү конвенцийг зөрчихгүйгээр гэхдээ 42 дугаар зүйлийн заалтын дагуу Техникийн хамтын ажиллагааны хороо олон улсын конвенц, эсхүл бусад баримт бичгээр хүлээсэн үйл ажиллагааг явуулахдаа тухайн конвенц, эсхүл баримт бичгийн холбогдох заалтыг, ялангуяа дагаж мөрдөх дэгтэй холбогдох заалтыг мөрдлөг болгох ёстой.

АРВАН НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ ХОРОО

47 дугаар зүйл

Дэмжлэг үзүүлэх хороо Байгууллагын бүх гишүүдээс бүрдэнэ.

48 дугаар зүйл

Дэмжлэг үзүүлэх хороо нь Байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд багтах олон улсын далайн замын хөдөлгөөнийг хөнгөвчлөх, зохицуулахтай холбогдсон аливаа асуудлыг авч хэлэлцэнэ. Тухайлбал:

- a) олон улсын далайн замын хөдөлгөөнийг зохицуулах асуудлаар олон улсын конвенцийн дагуу Байгууллагын хүлээсэн, эсхүл хүлээж болох үүргийг хэрэгжүүлэх, ялангуяа эдгээр конвенцид дурдсан дүрэм, эсхүл бусад заалтыг батлах, нэмэлт оруулах үйл ажиллагааг явуулах;
- b) 25 дугаар зүйлийн заалтын хувьд Дэмжлэг үзүүлэх хороо нь Ассамблей, эсхүл Зөвлөлийн хүсэлтээр, эсхүл хорооны ажилд тустай гэж үзвэл Байгууллагын зорилтыг хэрэгжүүлэх үүднээс бусад байгууллагатай ойр дотно хамтран ажиллана.

49 дүгээр зүйл

Дэмжлэг үзүүлэх хороо дараахь материалыг Зөвлөлд хүргүүлнэ:

- a) Хорооноос боловсруулсан зөвлөмж, гарын авлага,
- b) Зөвлөлийн өмнөх чуулганаас хойш Хорооноос хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайлан.

50 дугаар зүйл

Дэмжлэг үзүүлэх хорооны хуралдааныг жилд наад зах нь нэг удаа хийнэ. Хороо жилд нэг удаа ажилтан нараа сонгох бөгөөд үйл ажиллагааныхаа дэгийг өөрөө батална.

51 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцийг зөрчихгүйгээр гэхдээ 47 дугаар зүйлийн заалтын дагуу Дэмжлэг үзүүлэх хороо олон улсын конвенц, эсхүл бусад баримт бичгээр хүлээсэн үйл ажиллагааг явуулахдаа тухайн конвенц, эсхүл баримт бичгийн холбогдох заалтыг, ялангуяа дагаж мөрдөх дэгтэй холбогдох заалтыг мөрдлөг болгох ёстой.

АРВАН ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА НАРЫН ГАЗАР

52 дугаар зүйл

Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Ерөнхий нарийн бичгийн дарга болон Байгууллага шаардлагатай гэж үзсэн бусад ажилтан нараас бүрдэнэ. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Байгууллагын захиргааны ажилтнуудын тэргүүн байх бөгөөд ажилтнуудыг 22 дугаар зүйлд заасны дагуу томилно.

53 дугаар зүйл

Нарийн бичгийн дарга нарын газар нь Байгууллагын үйл ажиллагааг үр дүнтэй явуулахад шаардагдах зохих тайлан мэдээ, тухайлбал албан бичиг, баримт бичиг, хэлэлцэх хэргийн төлөвлөгөө, тэмдэглэл болон Байгууллагын үйл ажиллагаанд шаардлагатай бусад мэдээллийг боловсруулах, түгээх зэргээр бичиг хэргийг хөтөлнө.

54 дүгээр зүйл

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга санхүүгийн тайланг жил бүр, жил бүрээр нь салгаж тусгасан хоёр жилийн төсвийн төслийг хоёр жилд нэг удаа бэлтгэж Зөвлөлд хүргүүлнэ.

55 дугаар зүйл

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга Байгууллагын үйл ажиллагааны талаар гишүүдэд мэдээлж байна. Гишүүн бүр Ерөнхий нарийн бичгийн даргатай холбоо барих үүрэгтэй нэг буюу хэд хэдэн төлөөлөгчийг томилж болно.

56 дугаар зүйл

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга болон ажилтнууд албан үүргээ гүйцэтгэж байхдаа аливаа Засгийн газар, эсхүл Байгууллагаас бусад аливаа эрх бүхий газраас зааварчилгаа хүсэх, эсхүл хүлээн авах ёсгүй. Тэд олон улсын хэмжээний албан хаагчийн хувьд өөрийн ажил үүрэгт нөлөөлж болох аливаа үйлдлээс зайлсхийх ёстой. Гишүүн бүр өөрийн зүгээс Ерөнхий нарийн бичгийн дарга болон бусад ажилтны олон улсын шинж чанартай үүрэг хариуцлага хүлээж буйг хүндэтгэх үүрэгтэй бөгөөд тэдэнд ажил үүргээ гүйцэтгэхэд нь нөлөөлөх оролдлого хийхгүй байна.

57 дугаар зүйл

Ерөнхий нарийн бичгийн дарга энэхүү конвенц, Ассамблей болон Зөвлөлөөс өгсөн аливаа бусад үүргийг гүйцэтгэнэ.

АРВАН ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ САНХҮҮ

58 дугаар зүйл

Гишүүн тус бүр Байгууллагаас зохион байгуулж буй хуралд оролцох өөрийн төлөөлөгчийн цалин, замын зардал болон бусад зардлыг хариуцна.

59 дүгээр зүйл

Зөвлөл Ерөнхий нарийн бичгийн даргын боловсруулсан санхүүгийн тайлан, төсвийн төслийг хянан үзээд, өөрийн санал зөвлөмжийн хамт Ассамблейд хүргүүлнэ.

60 дугаар зүйл

- а) Байгууллага болон Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын хооронд байгуулсан аливаа хэлэлцээрийн дагуу Ассамблей Байгууллагын төсвийн төслийг хянаж, батална.
- б) Ассамблей Зөвлөлийн саналыг авч хэлэлцсэний дараа зардлыг улс бүрийн хувьд тогтоосон тоо хэмжээний дагуу гишүүдэд хуваана.

61 дүгээр зүйл

Ассамблей өөрийн үзэмжээр энэ заалтыг хэрэглэхийг татгалзахаас бусад тохиолдолд, Байгууллагын өмнө хүлээсэн санхүүгийн үүргээ төлөх ёстой хугацаанаас хойш нэг жилийн дотор биелүүлж чадахгүй аливаа гишүүн Ассамблей, Зөвлөл, Далайн аюулгүй байдлын хороо, Эрх зүйн хороо, Далайн орчныг хамгаалах хороо, Техникийн хамтын ажиллагааны хороо болон Дэмжлэг үзүүлэх хорооны санал хураалтад оролцох эрхгүй болно.

АРВАН ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ САНАЛ ХУРААЛТ

62 дугаар зүйл

Хэрэв энэхүү конвенц, эсхүл аливаа олон улсын гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол Ассамблей, Зөвлөл, Далайн аюулгүй байдлын хороо, Эрх зүйн хороо, Далайн орчныг хамгаалах хороо, Техникийн хамтын ажиллагааны хороо болон Дэмжлэг үзүүлэх хороонд санал хураахад дараахь заалтыг баримтлана:

- а) гишүүн бүр нэг саналын эрхтэй;
- б) шийдвэрийг санал хураалтад оролцсон гишүүдийн олонхийн саналаар, хэрэв оролцсон гишүүдийн гуравны хоёрын саналаар шийдвэрийг гаргах шаардлагатай бол санал хураалтад оролцсон гишүүдийн гуравны хоёрын саналаар тус тус гаргана;
- с) энэхүү конвенцийн зорилгод “оролцсон, санал өгсөн гишүүд” гэж санал хураалтад оролцсон, санал хураалтад дэмжсэн, эсхүл эсрэг санал өгсөн гишүүнийг хэлнэ. Санал өгөхөөс түдгэлзсэн гишүүнийг санал өгөөгүйд тооцно.

АРВАН ТАВДУГААР ХЭСЭГ БАЙГУУЛЛАГЫН ТӨВ

63 дугаар зүйл

- а) Байгууллагын төв нь Лондон хотноо байрлана.
- б) Шаардлагатай тохиолдолд Ассамблей гуравны хоёрын саналаар төвийг өөр газарт шилжүүлж болно.
- с) Зөвлөл шаардлагатай гэж үзсэн тохиолдолд Ассамблейн чуулганыг төв байрладаг газраас өөр хаана ч хуралдуулж болно.

АРВАН ЗУРГАДУГААР ХЭСЭГ НЭГДСЭН ҮНДЭСТНИЙ БАЙГУУЛЛАГА БОЛОН БУСАД БАЙГУУЛЛАГАТАЙ ХАРИЛЦАХ

64 дүгээр зүйл

Далайн тээвэр болон түүнээс далайн орчинд үзүүлэх үр дагавартай холбогдох асуудлаар Байгууллага нь Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын дүрмийн 57 дугаар зүйлийн дагуу Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага, түүний төрөлжсөн байгууллагуудтай харилцаж

болно. Ийм харилцааг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Дүрмийн 63 дугаар зүйл болон энэхүү конвенцийн 25 дугаар зүйлд заасны дагуу Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагатай хэлэлцээр байгуулах замаар тогтооно.

65 дугаар зүйл

Байгууллага нь өөрийн болон Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын төрөлжсөн аливаа байгууллагын эрх ашгийг хөндсөн нийтлэг асуудлын талаар эдгээр байгууллагатай хамтран ажиллаж, холбогдох асуудлыг авч хэлэлцэж, төрөлжсөн байгууллагуудтай хамтран арга хэмжээ авна.

66 дугаар зүйл

Байгууллага нь өөрийн үйл ажиллагааны хүрээнд багтах асуудлаар Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын төрөлжсөн бус байгууллагууд болох Засгийн газар хоорондын бусад байгууллагатай хамтран ажиллаж болно. Гэхдээ тэдгээрийн эрх ашиг, үйл ажиллагаа нь Байгууллагын зорилготой нийцсэн байна.

67 дугаар зүйл

Байгууллага нь өөрийн үйл ажиллагааны хүрээнд багтах асуудлаар Засгийн газрын бус олон улсын байгууллагатай зөвлөлдөх, хамтран ажиллах талаар зохих тохиролцоо байгуулж болно.

68 дугаар зүйл

Ассамблейн гуравны хоёрын саналаар зөвшөөрсний дагуу Байгууллага өөрийн үйл ажиллагааны хүрээнд багтах нэмэлт ажил үүрэг, эх үүсвэр, хариуцлагыг олон улсын хэлэлцээр, эрх бүхий тухайн байгууллагатай харилцан зөвшөөрсөн тохиролцооны үндсэн дээр олон улсын аливаа байгууллага, Засгийн газрын болон Засгийн газрын бус байгууллагаас шилжүүлэн авч болно. Үүний нэгэн адил Байгууллага аливаа олон улсын баримт бичгийн үндсэн дээр Засгийн газарт олгогдсон, өөрийн үйл ажиллагааны хүрээнд багтах захиргааны аливаа үүргийг мөн шилжүүлэн авч болно.

**АРВАН ДОЛДУГААР ХЭСЭГ
ЭРХ ЗҮЙН ЧАДАВХ, ЭРХ ЯМБА, ДАРХАН ЭРХ**

69 дүгээр зүйл

Байгууллагад олгогдсон эрх зүйн чадавх, эрх ямба, дархан эрх, эсхүл эдгээртэй холбогдох заалтыг 1947 оны 11 дүгээр сарын 21-ний өдөр Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблейгаас баталсан төрөлжсөн байгууллагын эрх ямба, дархан эрхийн тухай Ерөнхий конвенцийн заалтаас ишлэн авч мөрдөх бөгөөд тэдгээрт оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг дээр дурдсан Ерөнхий конвенцийн 36, 38 дугаар бүлгийн заалтын дагуу Байгууллагаас баталсан хавсралтын эцсийн (эсхүл хянасан) бичвэрт тусгах ёстой.

70 дугаар зүйл

Байгууллагын хувьд дээр дурдсан ерөнхий конвенцид нэгдэн орох хүртэлх хугацаанд гишүүн бүр энэхүү конвенцийн II хавсралтын заалтыг мөрдөх үүрэг хүлээнэ.

Хоёрдугаар хавсралт

/70 дугаар зүйлийн заалттай холбогдоно/

Эрх зүйн чадавх, эрх ямба, дархан эрхийн тухай дор дурдсан заалтуудыг Гишүүд Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Төрөлжсөн байгууллагын эрх ямба, дархан эрхийн тухай

ерөнхий конвенцид нэгдэн орох хүртэлх хугацаанд Байгууллагын болон түүний үйл ажиллагааны хувьд мөрдөнө.

1 дүгээр хэсэг. Байгууллага нь аль ч Гишүүн улсын нутаг дэвсгэрт өөрийн зорилгоо хэрэгжүүлэх, үйл ажиллагаагаа явуулахад шаардлагатай эрх зүйн чадавхитай байна.

2 дугаар хэсэг.

а) Байгууллага нь аль ч Гишүүн улсын нутаг дэвсгэрт өөрийн зорилгоо хэрэгжүүлэх, үйл ажиллагаагаа явуулахад шаардлагатай эрх ямба, дархан эрх эдэлнэ.

б) Гишүүдийн төлөөлөгчид, түүний дотор төлөөлөгчидийн орлогч нар, зөвлөхүүд болон Байгууллагын албан тушаалтан, ажилтнууд Байгууллагатай холбогдох үйл ажиллагаагаа бие даан явуулахад шаардлагатай эрх ямба, дархан эрх эдэлнэ.

3 дугаар хэсэг. Энэ хавсралтын 1, 2 дугаар хэсгийн заалтуудыг хэрэглэхдээ Гишүүд Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Төрөлжсөн байгууллагын эрх ямба, дархан эрхийн тухай ерөнхий конвенцид заасан хэм хэмжээг аль болох харгалзан үзэх ёстой.

АРВАН НАЙМДУГААР ХЭСЭГ НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ

71 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцид оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг Ассамблейгаар хэлэлцэхээс наад зах нь 6 сарын өмнө тэдгээрийн бичвэрийг Ерөнхий нарийн бичгийн дарга гишүүдэд хүргүүлнэ. Нэмэлт, өөрчлөлтийг Ассамблейн гуравны хоёрын саналаар батлана. Нэмэлт, өөрчлөлтийг Байгууллагын орлогч гишүүнийг тооцохгүйгээр гишүүдийн гуравны хоёр нь хүлээн зөвшөөрснөөс хойш 12 сарын дараа тухайн нэмэлт өөрчлөлт бүх гишүүдийн хувьд хүчин төгөлдөр болно. Нэмэлт, өөрчлөлт оруулсны улмаас аль нэг гишүүн Байгууллагаас гарах тухайгаа дээр дурдсан 12 сарын эхний 60 өдрийн дотор мэдэгдсэн бол гишүүн гарах тухай шийдвэр нь конвенцийн 78 дугаар зүйлийн заалтыг хөндөхгүйгээр нэмэлт, өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болох өдрөөс эхлэн хүчинтэйд тооцогдоно.

72 дугаар зүйл

71 дүгээр зүйлийн дагуу батлагдсан аливаа нэмэлт, өөрчлөлтийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад бүртгүүлэх бөгөөд тэрээр нэмэлт, өөрчлөлтийн хуулбарыг бүх гишүүдэд нэн даруй хүргүүлнэ.

73 дугаар зүйл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулахын тулд 71 дүгээр зүйлийн дагуу хийсэн мэдэгдэл, хүлээн зөвшөөрсөн баримт бичгийг Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хүргүүлнэ. Ерөнхий нарийн бичгийн дарга дээрх баримт бичгийг хүлээн авсан тухай болон нэмэлт, өөрчлөлт хүчин төгөлдөр болох хугацааг гишүүдэд мэдэгдэнэ.

АРВАН ЕСДҮГЭЭР ХЭСЭГ ТАЙЛБАРЛАХ

74 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцийг тайлбарлах, хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарсан аливаа асуудал, эсхүл маргааныг шийдвэрлүүлэхээр Ассамблейд хандана. Эсхүл маргаанд оролцогч талуудын тохиролцсон бусад арга замаар шийдвэрлэнэ. Байгууллагын салбар байгууллагууд үйл ажиллагаагаа хэрэгжүүлэх явцад гарсан ийм асуудал, эсхүл маргааныг шийдвэрлэхэд энэ зүйлийн аль ч заалт саад болохгүй.

75 дугаар зүйл

Аливаа эрх зүйн асуудлыг 74 дүгээр зүйлд заасны дагуу шийдвэрлэж чадахгүй бол Байгууллага Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Дүрмийн 96 дугаар зүйлийн дагуу зөвлөмжийн дүгнэлт гаргуулахаар олон улсын шүүхэд хандана.

ХОРЬ ДУГААР ХЭСЭГ БУСАД ЗААЛТ

76 дугаар зүйл

Гарын үсэг зурах, хүлээн зөвшөөрөх

Гуравдугаар хэсгийн заалтын дагуу энэхүү конвенц гарын үсэг зурах, эсхүл хүлээн зөвшөөрөхөд нээлттэй бөгөөд улс бүр дараахь журмаар конвенцийн оролцогч тал болж болно:

- a) хүлээн зөвшөөрснийг нотлон, тайлбар хийхгүйгээр гарын үсэг зурах;
- b) дараа нь хүлээн зөвшөөрөхөөр гарын үсэг зурах;
- c) хүлээн зөвшөөрөх.

Хүлээн зөвшөөрөх нь хүлээн зөвшөөрөх тухай баримт бичгээ Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

77 дугаар зүйл

Нутаг дэвсгэр

- a) Гишүүд конвенцид оролцох түүний оролцоо нь олон улсын харилцаанд нь хариуцлага хүлээдэг бүх нутаг дэвсгэр, эсхүл хэсэг нутаг дэвсгэр, эсхүл зөвхөн нэг нутаг дэвсгэрийг хамаарах талаар аль ч үед мэдэгдэж болно.
- b) Олон улсын харилцаанд нь хариуцлага хүлээдэг нутаг дэвсгэрийн талаар гишүүд энэ зүйлийн (a)-д заасны дагуу тэдний өмнөөс албан ёсоор мэдэгдэл хийгээгүй тохиолдолд тухайн нутаг дэвсгэрийн хувьд энэхүү конвенц үйлчлэхгүй.
- c) Энэ зүйлийн (a)-д заасны дагуу хийсэн мэдэгдлийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хүргүүлэх бөгөөд тэрээр мэдэгдлийн хуулбарыг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Далайн бага хуралд уригдсан бүх улс, түүнчлэн гишүүн болж болох бусад Улсад хүргүүлнэ.
- d) Итгэлийн хэлэлцээрийн дагуу Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага эрх бүхий захиргааг нь хэрэгжүүлдэг нутаг дэвсгэрийн хувьд 76 дугаар зүйлд заасан журмын дагуу Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага тийм нэг, эсхүл хэсэг, эсхүл бүх ивээлийн нутаг дэвсгэрийн өмнөөс конвенцийг хүлээн зөвшөөрч болно.

78 дугаар зүйл

Байгууллагаас гарах

- a) Аль ч Гишүүн Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад бичгээр мэдэгдэх замаар Байгууллагаас гарч болох бөгөөд тэрээр ийм мэдэгдлийн талаар бусад Гишүүд болон Байгууллагын ерөнхий нарийн бичгийн даргад нэн даруй мэдээлнэ. Гарах тухай мэдэгдлийг конвенц хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш 12 сарын хугацаа өнгөрсний дараа аль ч үед гаргаж болно. Гарах шийдвэрийн тухай бичгээр гаргасан мэдэгдлийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга хүлээн авснаас хойш 12 сарын хугацаа өнгөрмөгц гарах шийдвэр хүчин төгөлдөр болно.
- b) 77 дугаар зүйлийн заалтад хамаарах нутаг дэвсгэр, эсхүл хэсэг нутаг дэвсгэрийн хувьд конвенцийг тухайн нутаг дэвсгэрийн олон улсын харилцаанд нь хариуцлага хүлээсэн тэр улс, эсхүл Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын ивээлд байдаг нутаг дэвсгэрийн хувьд Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага ямар ч үед тус тус Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад бичгээр мэдэгдэх замаар хүчингүй болгож болно. Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга ийм мэдэгдлийн талаар бүх гишүүд болон Байгууллагын ерөнхий нарийн бичгийн даргад нэн даруй мэдээлнэ. Ийм мэдэгдэл нь Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга түүнийг хүлээн авснаас хойш 12 сарын хугацаа өнгөрмөгц хүчин төгөлдөр болно.

ХОРИН НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР БОЛГОХ

79 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенц нь 76 дугаар зүйлийн дагуу 21 улс /тэдний дотор долоо нь тус бүр нийтдээ 1.000.000 тонн ачааг далайгаар тээвэрлэдэг байх/ түүний оролцогч тал болсон өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

80 дугаар зүйл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн дарга улс бүр конвенцийн оролцогч тал болсон хугацаа, түүний хувьд конвенц хэзээ хүчин төгөлдөр болсон тухай Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Далайн бага хуралд уригдсан бүх улс, гишүүн болж болох бусад улсад мэдээлнэ.

81 дүгээр зүйл

Энэхүү конвенцийг адил хүчинтэй байх англи, франц, испани хэлээр үйлдсэн бөгөөд түүнийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулна. Тэрээр конвенцийн баталгаат хуулбарыг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Далайн бага хуралд уригдсан бүх Улс, гишүүн болж болох бусад Улсад хүргүүлнэ.

82 дугаар зүйл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллага конвенцийг хүчин төгөлдөр болмогц бүртгүүлэх эрх эдэлнэ.

Дээр дурдсаныг нотолж, тус тусын Засгийн газрын эрх бүхий төлөөлөгчид энэхүү конвенцид гарын үсэг зурав.

Конвенцийг нэг мянга есөн зуун дөчин найман оны гуравдугаар сарын зургааны өдөр Женев хотноо үйлдэв.